

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

Prif Weithredwyr a Swyddogion â chyfrifoldeb dros y Gymraeg
Awdurdodau Lleol ac Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

09/05/2022

Annwyl Gyfaill,

Cydymffurfiaeth â safonau'r Gymraeg: cais am dystiolaeth

Atodaf holiadur sy'n gofyn ichi nodi eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad â rhai o'r gofynion statudol sydd arnoch mewn perthynas â'r Gymraeg. Mae'n ofynnol darparu'r wybodaeth hon, yn unol â safon 160, 166, 172 a 176.

Gofynnaf am eich ymateb erbyn **15/07/2022** os gwelwch yn dda. Byddaf yn ystyried unrhyw geisiadau rhesymol am estyniad.

Wrth ymateb, dylech ystyried y gofynion fel y maent wedi eu nodi yn hysbysiad cydymffurfio'r sefydliad. Os ydych eisoed wedi cyhoeddi gwybodaeth sy'n ateb y cwestiynau, mae croeso i chi gyfeirio at y ffynonellau hynny. Er mwyn lleihau'r baich ar sefydliadau, rydym wedi dewis a dethol gofynion i ofyn yn eu cylch, ac nid ydym wedi cynnwys gofynion lle mae'n bosib i ni gael dystiolaeth ddigonol drwy ddulliau eraill.

Byddaf yn defnyddio'ch atebion i'm helpu i asesu cydymffurfiaeth y sefydliad.

Mae croeso i chi neu'ch swyddogion gysylltu â mi os hoffech ragor o wybodaeth.

Yn gywir,

Dylan Jones

Swyddog Gosod Safonau a Chydymffurfiaeth
ar ran Comisiynydd y Gymraeg

Comisiynydd y Gymraeg
Siambrau'r Farchnad
5-7 Heol Eglwys Fair
Caerdydd CF10 1AT

0345 6033 221
post@comisiynyddygybraeg.cymru
Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg

comisiynyddygybraeg.cymru

Welsh Language Commissioner
Market Chambers
5-7 St Mary Street
Cardiff CF10 1AT

0345 6033 221
post@welshlanguagecommissioner.wales
Correspondence welcomed in Welsh and English

welshlanguagecommissioner.wales

Cydymffurfiaeth â safonau'r Gymraeg: cais am dystiolaeth

Cyfarwyddiadau

Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad â'r gofynion ag X. Dyma ddiffiniad o'r lefelau a nodwyd:

Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	Mae'r sefydliad yn cydymffurfio â'r holl ofynion bob amser, dan bob amgylchiadau, heblaw am eithriadau prin
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	Mae'r sefydliad yn cydymffurfio'n llawn fel arfer, ond mae diffyg cydymffurfiaeth ar rai adegau neu o ran rhai gofynion
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	Mae'r sefydliad yn cydymffurfio ar rai adegau neu o ran rhai o'r gofynion, ond ddim yn cydymffurfio'n llawn ac yn gyson
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	Nid yw'r sefydliad yn cydymffurfio â'r gofynion o gwbl, neu mae'n cydymffurfio ar adegau prin neu o ran ychydig o agweddau'n unig
Gofynion ddim yn berthnasol	Nid yw'r gofynion wedi eu gosod ar y sefydliad, neu nid yw'r sefydliad yn cyflawni'r gweithgaredd

Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich ateb.

Yn ychwanegol at yr hyn a nodir ar rai cwestiynau, gall hyn gynnwys esboniad o'ch trefniadau ar gyfer cydymffurfio, niferoedd staff perthnasol, a dogfennau atodol.

Os nad ydych yn cydymffurfio'n llawn ar hyn o bryd, gallwch nodi pa gamau y byddwch yn eu cymryd i gydymffurfio.

1. Cyflenwi gwasanaethau

Galwadau ffôn i brif rif ffôn y sefydliad / canolfan alwadau / llinell gymorth	
Rheoliadau rhif 1: safonau 8 - 17	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys gwybodaeth am nifer yr aelodau staff sy'n gallu delio â galwadau ffôn yn Gymraeg.	

[Ysgrifennwch eich tystiolaeth yma]	
Arddangos deunydd yn gyhoeddus	
Rheoliadau rhif 1: safonau 38 a 39	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Apiau	
Rheoliadau rhif 1: safon 57	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Peiriannau hunanwasanaeth	
Rheoliadau rhif 1: safon 60	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Arwyddion mae'r sefydliad yn eu harddangos	
Rheoliadau rhif 1: safonau 61, 62 a 63	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	

Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Derbyn ymwelwyr i adeiladau'r sefydliad	
Rheoliadau rhif 1: safonau 64 - 68	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Pa gyfleusterau sydd gennych ar gyfer derbyn ymwelwyr, ac ym mha rai y mae modd cael gwasanaeth Cymraeg ○ Nifer yr aelodau staff sy'n derbyn ymwelwyr, a nifer yr aelodau staff hynny sy'n gallu derbyn ymwelwyr yn Gymraeg. 	
Hysbysiadau swyddogol	
Rheoliadau rhif 1: safonau 69 a 70	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Dyfarnu grantiau – dogfennau a phroses gwneud cais	
Rheoliadau rhif 1: safonau 71 - 75	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys unrhyw ddogfennau perthnasol	
Dyfarnu contractau – dogfennau a phroses gwneud cais	
Rheoliadau rhif 1: safonau 76 - 80	

Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	

2. Gweithredu mewnol

Polisi ar ddatblygu'r defnydd mewnol o'r Gymraeg	
Rheoliadau rhif 1: safon 98	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys copi o'r polisi.	
Gofyn i gyflogeion am ddewis iaith ar gyfer deunyddiau penodol	
Rheoliadau rhif 1: safonau 99 - 104	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Cyhoeddi polisiau mewnol	
Rheoliadau rhif 1: safonau 105 - 111	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	

Cwynion a wneir gan aelodau o staff	
Rheoliadau rhif 1: safonau 112 - 115	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Disgyblu staff	
Rheoliadau rhif 1: safonau 116 - 119	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Technoleg gwybodaeth, deunyddiau cymorth a'r fewnrwyd	
Rheoliadau rhif 1: safonau 120 - 126	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Asesu sgiliau Cymraeg cyflogeion	
Rheoliadau rhif 1: safon 127	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys copïau o'r cofnodion rydych wedi eu cadw'n unol â safon 151.	

Meithrin sgiliau Cymraeg staff, a hyfforddiant	
Rheoliadau rhif 1: safonau 128 - 135	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Asesu gofynion ieithyddol swyddi gwag a newydd	
Rheoliadau rhif 1: safon 136	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys copïau o'r cofnodion rydych wedi eu cadw'n unol â safonau 153 a 154.	
Hysbysebu swyddi gwag a newydd – dogfennau a'r broses gyfweid a phenodi	
Rheoliadau rhif 1: safonau 136A - 140	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	
Arwyddion a arddangosir yn y gweithle	
Rheoliadau rhif 1: safonau 141, 142 a 143	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	

Cyhoeddiadau a negeseuon sain yn y gweithle	
Rheoliadau rhif 1: safon 144	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad.	

3. Hybu'r Gymraeg

Llunio a chyhoeddi strategaeth hybu'r Gymraeg	
Rheoliadau rhif 1: safon 145	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys unrhyw ddogfennau perthnasol.	
Asesu cyflawniad strategaeth hybu'r Gymraeg	
Rheoliadau rhif 1: safon 146	
Nodwch eich asesiad o gydymffurfiaeth y sefydliad ag X (diffiniadau uchod)	
Sicrwydd uchel o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd canolig o gydymffurfiaeth	
Sicrwydd isel o gydymffurfiaeth	
Dim sicrwydd o gydymffurfiaeth	
Gofynion ddim yn berthnasol	
Darparwch dystiolaeth i gefnogi eich asesiad, gan gynnwys unrhyw ddogfennau perthnasol.	

4. Materion atodol / dogfennau

Nodwch 'Ydyw' / 'Nac ydyw' / 'Gofynion ddim yn berthnasol' lle mae angen hynny.

Adroddiad blynyddol safonau'r Gymraeg (ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf lle mae dyletswydd i gyhoeddi adroddiad) Rheoliadau rhif 1: safonau 158, 164, 170	
Nodwch 'Ydyw' / 'Nac ydyw' / 'Gofynion ddim yn berthnasol'	
Dogfen wedi ei chyhoeddi?	
Dogfen yn cynnwys yr holl fanylion sy'n ofynnol?	
Dolen i'r ddogfen	